പദ്മപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 6 (ഉത്തരഖണ്ഡഃ)/അധ്യായഃ 129

വസിഷ്ഠ ഉവാച.

ശ്രൂയതാം യേ പിശാചാശ്ച മോചിതാസ്തേന തദ്വനേ .

ആസീദ്രാജാ ചിത്രനാമാ ദ്രാവിഡേ വിഷയേ പുരാ 1.

സോമാന്വയേ മഹാവീരഃ ശൂരഃ ശസ്ത്രാസ്ത്രപാരഗഃ .

ഗജവാജിരഥൗഘൈശ്ച സംപന്നോ വിക്രമീ സദാ 2.

സ്വർണൈർനാനാവിധൈ രത്നൈഃ പൂർണകോശോ മഹാധനഃ .

മധ്യേ നാരീസഹസ്രസ്യ സദാ ക്രീഡതി തത്പരഃ 3.

സ്ത്രൈണഃ കാമീ സദാ ലുബ്ധശ്ചംഡകോപഃ സ പാർഥിവഃ .

ന കരോതി വചോ ധർമ്യം സചിവൈഃ സമുദീരിതമ് 4.

വിഷ്ണും നിംദതി സോऽത്യർഥം വൈഷ്ണവാന്ദ്വേഷ്ടി സർവദാ .

കോऽസൗ വിഷ്ണുഃ ക്വ ദൃഷ്ടോऽസൗ ക്വ ചാസ്തേ കേന കീർത്യതേ 5.

ഇത്ഥം ന സഹതേ വിഷ്ണും സ രാജാ ദൈവമോഹിതഃ .

നാരായണം ഭജംതേ യേ താൻപീഡയതി കോപിതഃ 6.

ന ബ്രാഹ്മണാന്ന വേദാംശ്ച വൈദികം കർമ ന വ്രതമ് .

ന ദാനം മന്യതേ ദാതും പാഖംഡസ്ഥിതിസംസ്ഥിതഃ 7.

അനീത്യാ ചംഡദംഡൈശ്ച പ്രജാപീഡാം കരോതി സഃ .

നിഷ്ഠുരോ നിർദയഃ ക്രൂരഃ പുണ്യകാര്യപരാങ്മുഖഃ 8.

ച്യുതാചാരോഽച്യുതദ്വേഷ്ടാ ച്യുതാഗ്നിശ്ച ച്യുതക്രിയഃ .
സോഽനുശാസ്തി ജനം ഭൂപഃ കാലരൂപ ഇവാപരഃ 9.
തതോ ബഹുതിഥേ കാലേ സ രാജാ പംചതാം ഗതഃ .
വൈദികേന വിധാനേന ലേഭേ നൈവോർധ്വ ദൈഹികമ് 10.
അഥ കിംകരയൂഥേന പീഡ്യമാനോ ഭൃശം തദാ .
അയഃകീലമയേ മാർഗേ തപ്തസിക്താ പ്രപൂരിതേ 11.
ചംഡാർകരശ്മിസംതപ്തേ വൃക്ഷച്ഛായാവിവർജിതേ .
തപ്താംഗാരപ്രകീർണേ ച വഹ്നിജ്വാലാസമാകുലേ 12.
ലോഹതുംഡൈശ്ച കാകോലൈർഹന്യമാനഃ സുദാരുണൈഃ .
വൃകൈർദംഷ്ട്രാകരാലൈശ്ച ശ്വഭിർഘോരൈശ്ച ഭക്ഷിതഃ 13.
ശൃണ്വൻക്രംദിതമന്യേഷാം നൃണാം കിൽബിഷകാരിണാമ് .
ജഗാമ പാർഥിവോ ലോകമംതകസ്യ ഭയാവഹമ് 14.
ശൃണു ഭൂപഗതിം തസ്യ തസ്ല്ലോകേ സുദുഃസഹാമ് .
നിരയാന്നിരയം യാതഃ പര്യായേണ സ ഭൂപതിഃ 15.
ആദൗ പ്രയാതസ്താമിസ്രേ ദാരുണേ ഭൂരിദുഃഖദേ .
പുനശ്ചൈവാംധതാമിസ്രേ യത്ര ദുഃഖം നിരംതരമ് 16.
ഗതോഽനംതരമത്യുഗ്രം മഹാരൗരവരൗരവമ് .
നരകം കാലസൂത്രം ച മഹാനരകമേവ ച 17.
പശ്ചാന്മഗ്നഃ സ ഭൂപാലോ ദുസ്തരേ ദുഃഖമൂർഛിതഃ .
സംജീവനേ മഹാവീചൗ താപനേ സംപ്രതാപനേ 18.
പ്രതാപനരകം രാജാ ദുഃഖാഗ്നിപ്ലുഷ്ടമാനസഃ .
സംപാതം ച സ കാകോലം കുഡ്മലം പൂതിമൃത്തികമ് 19.
ലോഹശംകും മൃഗീയംത്രം പംഥാനം ശാല്മലിനദീമ് .
പ്രവിഷ്ടോഽഥ മഹാഭീമം ദുർദർശം ദുർഗമം പുനഃ 20.
അസിപത്രവനം ചൈവ ലോഹചാരകമേവ ച .
ഏവമേതേഷു സർവേഷു പതിത്വാ പാപകൃന്നൃപഃ 21.

അവിംദന്നരകേ ഘോരേ സംതാപം യാതനാമയമ് .
വിഷ്ണുപ്രദ്വേഷഘോഷേണ യുഗാനാമേകവിംശതിഃ 22.
ഭുക്ത്വാ ച യാതനാം യാമ്യാം നിസ്തീർണനരകോ നൃപഃ .
സമയാദ്ഗിരിരാജേ തു പിശാചോഽഭൂത്തദാ മഹാൻ 23.
സ ഭ്രാമ്യതി ദിശഃ സർവാ വനേ തസ്മിൻബുഭുക്ഷിതഃ .
ന പശ്യത്യശനം തോയം മേരാവപി സദാ ഗിരൗ 24.
കദാചിത്പര്യടൻസോഽഥ പിശാചഃ ശോകപീഡിതഃ .
പ്ലക്ഷപ്രസ്രവണാരണ്യം പ്രവിഷ്ടോ ഭാവിസത്ഫലമ് 25.
ബിഭീതകതരുച്ഛായാം സമാശ്രിത്യ സുദുഃഖിതഃ .
ഹാ ഹതോഽസ്മീതി ചാക്രംദദ്ഘോരമുച്ചൈഃ പുനഃ പുനഃ 26.
ക്ഷുത്തൃഡ്ഭ്യാം മുഹ്യമാനസ്യ സർവഭൂതദ്രുഹോ മമ .
ജന്മനോസ്യ ദുരംതസ്യ കഥമംതോ ഭവിഷ്യതി 27.
ആദൗ പാപസമുദ്രേഽസ്മിന്ദുഃഖകല്ലോലമാലിനീ .
കരാവലംബനം കോദ്യ നിമഗ്നസ്യ പ്രദാസ്യതി 28.
ഇത്ഥം തസ്യ പിശാചസ്യ രോദനം ദീനചേതസഃ .
ദേവദ്യുതിരധീയാനഃ ശുശ്രാവ കരുണാമയമ് 29.
സമാഗമ്യ തതസ്തത്ര തം പിശാചം ദദർശ സഃ .
വികരാലമുഖം ഭീമം പിശംഗനയനം കൃശമ് 30.
ഊർധ്വമൂർധജകൃഷ്ണാംഗം യമദൂതമിവാപരമ് .
ലലജ്ജിഹ്വം ച ലംബോഷ്ഠദീർഘജംഘം ശിരാകുലമ് 31.
ദീർഘാംഘ്രിം ശുഷ്കതുംഡം ച ഗർതാക്ഷം ശുഷ്കപംജരമ് .
അഥാമും കൗതുകാവിഷ്ടഃ പപ്രച്ഛ മുനിപുംഗവഃ 32.
ദേവദ്യുതിരുവാച.
കോഽസി ത്വം ഭീഷണാകാരഃ കുതോ രോദിഷി ദാരുണമ് .
അവസ്ഥേയം കുതോ ബ്രൂഹി കിംചാഹം കരവാണി തേ 33.
മമാശ്രമപ്രവിഷ്ടാ ഹി ദുഃഖഭാജോ ന ജംതവഃ .

മോദംതേ കേവലം സർവേ വൈഷ്ണവേ ഭവനേ യഥാ 34.

വദ ത്വം സത്വരം ഭദ്ര ദുഃഖസ്യൈതസ്യ കാരണമ് .

കാലക്ഷേപം ന കുർവംതി പ്രാപ്തേഽർഥേ ഹി മനീഷിണഃ 35.

വസിഷ്ഠ ഉവാച.

ശ്രുത്വൈതദ്വചനം പ്രീതഃ പിശാചസ്ത്യക്തരോദനഃ .

ഉവാച ദീനയാ വാചാ പ്രശ്രയാവനതസ്തദാ 36.

പിശാച ഉവാച.

സർവാംഗവ്യാപി സംതാപം ജഹാര ത്വദ്വചോ മയി .

ഗ്രീഷ്മേ ദാവാനലോദ്ഭൂതം വർഷന്മേഘ ഇവാചലേ 37.

യന്മേഽസ്തി സുകൃതം കിംചിത്തേന ദൃഷ്ടോഽസി മേ ദ്വിജ .

ന ഹ്യസംചിതപുണ്യാനാം സദ്ഭിരേകത്രസംഗമഃ 38.

ഇത്യുക്ത്വാ കഥയാമാസ പൂർവവൃത്താംതമാത്മനഃ .

വിഷ്ണുദ്വേഷപ്രദോഷേണ ദശാമേതാമഹം ഗതഃ 39.

യന്നാമപ്രാണാന്മുക്തോ ഹി സ്മൃത്വാ വിഷ്ണുപദം വ്രജേത് .

പാപിഷ്ഠോ ഹി ഹരൗ തസ്മിന്മമദ്വേഷോഽഭവദ്ദ്വിജ 40.

യഃ പാലയതി ഭൂതാനി ധർമം യാതി ജഗത്ത്രയേ .

യോഽംതരാത്മാ ച ഭൂതാനാം തസ്മിന്ദ്വേഷോ മമാഭവത് 41.

കർമണാം ഫലദോ യോഽത്ര സർവവേദേഷു ഗീയതേ .

തപോഭിരിജ്യതേ വിപ്രൈഃ സമദ്വേഷവശംഗതഃ 42.

ത്യക്തക്രിയൈഃ പ്രിയാരണ്യൈർനിഃസംഗൈകചരൈശ്ച യഃ .

വേദാംതേ യതിഭിശ്ചിംത്യഃ സ മേ ദ്വേഷീ ഹരിർദ്വിജ 43.

ബ്രഹ്മാദയഃ സുരാഃ സർവേ യോഗിനഃ സനകാദയഃ .

മുക്ത്യർഥമർചയംതീഹ സ വിഷ്ണുർദ്വേഷിതോ മയാ 44.

ആദൗ മധ്യേഽവസാനേ യോ വിശ്വധാതാ സനാതനഃ .

യസ്യ നൈവാദിമധ്യാംതാഃ സമേ ദ്വേഷപദം യയൗ 45.

യന്മയാ സുകൃതം കർമ കൃതം പ്രാക്തനജന്മനി .

വിഷ്ണുദ്വേഷാഗ്നിനാ ദഗ്ധം തത്സർവം ഭസ്മസാദഭൂത് 46.

കഥംചിദസ്യ പാപസ്യ സീമാം ദ്രക്ഷ്യാമി ചേദഹമ് .

മുക്ത്വാ നാരായണം നാന്യമർചയിഷ്യാമി ദേവതാമ് 47.

വിഷ്ണുദ്വേഷാച്ചിരം ഭുക്ത്വാ മയാ നരകയാതനാമ് .

നിരയാന്നിസൃതഃ സോഽഹം പൈശാചീം യോനിമാഗതഃ 48.

അധുനാ കർമമംത്രൈഃ കൈരഥാനീതസ്ത്വദാശ്രമമ് .

യത്ര ത്വദ്ദർശനാർകാന്മേ നഷ്ടം ദുഃഖമയം തമഃ 49.

പ്രാപ്യതേ മരണം യത്ര ബംധനം ശ്രീഃ സുഖം വധൂഃ .

സ തത്ര നീയതേ സ്വേന കർമണാ ഗലഹസ്തിനാ 6.129.50.

ഇദാനീമുചിതം കർമ ബ്രൂഹി പൈശാച്യനാശനമ് .

പരോപകാരകാര്യേ ഹി ന ധന്യാ മംദഗാമിനഃ 51.

ദേവദ്യുതിരുവാച.

അഹോ മുഷ്ണാതി മായേയം ദേവാസുരനൃണാം സ്മൃതിമ് .

യയാ ദേവേഷ്വപി ദ്വേഷോ ജായതേ ധർമനാശനഃ 52.

സ്രഷ്ടാ പാലയിതാ ഹംതാ ജഗതാം യോ മഹേശ്വരഃ .

ആത്മാ ച സർവഭൂതാനാം തം മൂഢോ ദ്വേഷ്ടി കഃ കഥമ് 53.

ഭവംതി സർവകർമാണി സഫലാനി യദർപണാത് .

തദ്ഭക്തിവിമുഖോ മർത്യഃ കോ ന യാതീഹ ദുർഗതിമ് 54.

ശ്രുതിസ്മൃതിസദാചാരവിഹിതം കർമ കേവലമ് .

സേവിതവ്യം ചതുർവർണൈർഭജന്നാരായണം സദാ 55.

അന്യഥാ നിരയം യാംതി വിനാ ഹ്യാഗമസേവനാത് .

അതോ വേദവിരുദ്ധാർഥം ശാസ്ത്രോക്തം കർമ സംത്യജേത് 56.

സ്വബുദ്ധിരചിതൈഃ ശാസ്ത്രൈഃ പ്രതാര്യേഹ തു ബാലിശാൻ .

വിഘ്നംതി ശ്രേയസോ മാർഗം ലോകനാശായ കേവലമ് 57.

വിഷ്ണും നിംദംതി വേദാംശ്ച തപോ നിംദംതി സദ്വിജാൻ .

തേന തേ നരകം യാംതി ഹ്യസച്ഛാസ്ത്രനിഷേവണാത് 58.

അയമേവ യഥാ രാജാ ദ്രവിഡോ നിരയം ഗതഃ .

ദ്വിഷന്നാരായണം ദേവം ദേവദേവം ജഗത്പ്രഭുമ് 59.

തസ്മാദ്ദ്വേഷം ഹി ദേവേഷു ബ്രാഹ്മണേഷു വിശേഷതഃ .

സംത്യജേത്പുണ്യകാമോƒത്ര വേദബാഹ്യാം ക്രിയാം ത്യജേത് 60.

ഇത്യുക്ത്വാ കഥയാമാസ പിശാചായ ഹി തം മുനിഃ .

പ്രയാഗം ഗച്ഛ ഭോ ഭദ്ര മാഘമാസം വിചാരയ 61.

യത്ര തേ നിശ്ചിതാ മുക്തിഃ പൈശാച്യാന്നാത്ര സംശയഃ .

തത്രാപ്ലുതാ ദിവം യാംതി ശ്രുതിരേഷാ സനാതനീ 62.

വിജഹാതി നരസ്തത്ര പ്രാക്തനം കർമ ദുഷ്കൃതമ് .

പ്രയാഗസ്നാനതോ നാസ്തി ക്വാപ്യന്യദധികം പരമ് 63.

പ്രായശ്ചിത്തം തപോരൂപം ദാനരൂപം ക്രിയാത്മകമ് .

യാഗയോഗാധികം വിദ്ധി പ്രയാഗം പാപിനാമപി 64.

സ്വർഗാപവർഗയോർദ്വാരം തത്പൃഥിവ്യാമപാവൃതമ് .

സിതാസിതോദ വേണീ യാ താം ഹിത്വാ ഭുവി നാപരാ 65.

പാപനൈഗഡബദ്ധസ്യ ഛേദനൈകകുഠാരികാ .

ക്വ വിഷ്ണുഃ സൂര്യതേജോƒഗ്നിർഗംഗായാമുനസംഗമഃ 66.

ക്വ വരാകീ നൃണാം തുച്ഛാ പാപരാശി തൃണാഹുതിഃ .

മലീമസഘനധ്വംസേ യഥാ ശരദി ചംദ്രമാഃ 67.

ഭാതി പാപക്ഷയാദൂർധ്വം നരോ വേണീജലാപ്ലുതഃ .

സിതാസിതസ്യ മാഹാത്മ്യമഹം വക്തും ന തേ ക്ഷമഃ 68.

യത്തോയകണസംസ്പൃഷ്ടോ മുക്തഃ കേരലകോ ദ്വിജഃ .

ഇതി വാക്യമൃഷേഃ ശ്രുത്വാ പിശാചസ്തുഷ്ടമാനസഃ 69.

മുക്തദുഃഖഇവ പ്രീതഃ പപ്രച്ഛ പ്രണയാന്മുനിമ് .

കഥം കേരലദേശീയോ ദ്വിജോ മുക്തോ മഹാമുനേ 70.

ഏതം കഥയ വൃത്താംതം സംശ്രിത്യ കരുണാം മയി 71.

ദേവദ്യുതിരുവാച.

പിശാച ശൃണു പുണ്യാം മേ കഥാം കഥയതഃ ശുഭാമ് .
കേരലേ വസുനാമാത്ര ബ്രാഹ്മണോ വേദപാരഗഃ 72.
ദായാദൈർഹൃതവിത്തസ്തു നിർധനോ ബംധുവർജിതഃ .
ജന്മഭൂമിം പരിത്യജ്യ മഹാദുഃഖേന ദുഃഖിതഃ 73.
ദേശാദ്ദേശം പരിഭ്രാമ്യ കാലേന മഹതാ പുനഃ .
പ്രവിശ്യ സ മഹാരണ്യമീഷദ്വ്യാധിപ്രപീഡിതഃ 74.
ഗച്ഛംസ്തീർഥാംതരം ശ്രാംതഃ ക്ഷുത്ക്ഷാമോ വിംധ്യപർവതേ .
ദുർഭിക്ഷേണ മൃതിം ലേഭേ ന ദാഹം ചൗർധ്വദേഹികമ് 75.
തേന കർമവിപാകേന തത്രൈവ ഗിരിഗഹ്വരേ .
പ്രേതീഭൂതശ്ചിരം കാലമുവാസ നിർജനേ വനേ 76.
ശീതാതപപരിക്ലിഷ്ടോ നിരാഹാരോ നിരൂദകഃ .
ദിഗംബരോ വ്യുപാനത്കോ ഗിരാ ഹാഹേതി നിഃശ്വസൻ 77.
ഇതസ്തതഃ പരിഭ്രാമ്യ വായുഭൂതഃ സ കേരലഃ .
ദ്വിജോ ന ശരണം ലേഭേ ന സുഖം കുത്രചിത്തദാ 78.
സംശോചതി സ്മ ദുഃഖാർതേ നൈവ പശ്യതി സദ്ഗതിമ് .
സർവദാ ദത്തദാനം സ ഭുംക്തേ സ്വം കർമണഃ ഫലമ് 79.
ഹവിർജുഹ്വതി നാഗ്നൗ യേ ഗോവിംദം നാർചയംതി യേ .
ഭജംതേ നാത്മവിദ്യാം യേ സുതീർഥവിമുഖാശ്ച യേ 80.
സുവർണവസ്ത്രതാംബൂലം മണിമന്നം ഫലം ജലമ് .
ആർതേഭ്യോ ന പ്രയച്ഛംതി സർവേ തേ കൃതഹീനകാഃ 81.
ബ്രഹ്മസ്വം ച പരസ്വം ച സ്ത്രീധനാനി ഹരംതി യേ .
ബലേന ഛദ്മനാ വാപി ധൂർതാശ്ച പരവംചകാഃ 82.
ദാംഭികഃ കുഹകാശ്ചൗരാ യേ ച പാവകവൃത്തയഃ .
ബാലവൃദ്ധാതുരസ്ത്രീഷു നിർദയാഃ സത്യവർജിതാഃ 83.
അഗ്നിദാ ഗരദാ യേ ച യേ ചാന്യേ കൂടസാക്ഷിണഃ .
അഗമ്യാഗാമിനഃ സർവേ യേ ചാന്യേ ഗ്രാമയാജിനഃ 84.

പിതൃമാതൃസ്നുഷാപത്യസ്വദാരത്യാഗിനശ്ച യേ .

യേ കദര്യാശ്ച ലുബ്ധാശ്ച നാസ്തികാ ധർമദൂഷകാഃ 85.

ത്യജംതി സ്വാമിനം യുദ്ധേ ത്യജംതി ശരണാഗതമ് .

ഗവാംഭൂമേശ്ച ഹംതാരോ യേ ചാന്യേ രത്നദൂഷകാഃ 86.

പരാപവാദിനഃ പാപാ ദേവതാഗുരുനിംദകാഃ .

മഹാക്ഷേത്രേഷു സർവേഷു പ്രതിഗ്രഹരതാശ്ച യേ 87.

പരദ്രോഹരതാ യേ ച യഥാ ച പ്രാണിഹിംസകാഃ .

കുപ്രതിഗ്രാഹിണഃ സർവേ തേ ഭവംതി പുനഃ പുനഃ 88.

പ്രേതരാക്ഷസപൈശാച തിര്യഗ്വൃക്ഷകുയോനിഷു .

ന തേഷാം സുഖലേശോഽസ്തി ഇഹ ലോകേ പരത്ര ച 89.

തസ്മാത്ത്യക്ത്വാ നിഷിദ്ധാർഥം വിഹിതം കർമ ചാചരേത് .

യജ്ഞം ദാനം തപസ്തീർഥം മംത്രം ദേവം ഗുരും ഭജേത് 90.

വിപാകം കർമണാം ദൃഷ്ട്വാ യോനികോടിഷു ദുസ്തരമ് .

ചതുർഭിരപി വർണൈശ്ച സേവ്യോ ധർമോ നിരംതരമ് 91.

ഇതി പ്രേതഗതിം ദൃഷ്ട്വാ പാപബീജോത്ഥിതാം ഹി സഃ .

കൃത്വാ ധർമോപദേശം ച പുനസ്തസ്മൈ ദ്വിജോഽബ്രവീത് 92.

ഇത്ഥം സ കേരലഃ പ്രേതോ വർതമാനോ ഗിരൗ തദാ .

അതിവാഹ്യ ചിരം കാലമപശ്യത്പഥികം പഥി 93.

വഹംതം ദ്വൗ കരംഡൗ ച വേണീ ജലയുതൗ തഥാ .

ഗായംതം പ്രമുഖാ ദേവം പുണ്യശ്ലോകം ജനാർദനമ് 94.

തം ദൃഷ്ട്വാ സഹസാ പ്രേതോ മാർഗരോധം ചകാര സഃ .

ദർശയാമാസ ചാത്മാനം മാ ഭൈഷീരിത്യുവാച സഃ 95.

പാനീയം പാതുമിച്ഛാമി ത്വത്തഃ കാർപാടികോത്തമ .

ന പാസ്യസി ജലം ചേന്മാം പ്രാണാ യാസ്യംതി മേ ധ്രുവമ് 96.

ഇതി പ്രേതവചഃ ശ്രുത്വാ പാംഥഃ പ്രത്യാഹ കൗതുകാത് .

കാർപടീക ഉവാച.

കസ്ത്വം ദുഃഖാഭിഭൂതസ്തു കൃശോ മ്ലാനോ ദിഗംബരഃ 97.

ജീവശേഷോ മുമൂർഷുശ്ച വികൃതോ ഭയവർധനഃ .

നവധൂമമയാകാരശ്ചംഡശ്ചംചലലോചനഃ 98.

പദ്ഭ്യാമസ്പൃഷ്ടഭൂമിസ്ത്വം നിർമാംസോദരബാഹുകഃ .

ഇതി തദ്വചനം ശ്രുത്വാ പ്രേതോ വാക്യമഥാബ്രവീത് 99.

പ്രേത ഉവാച.

ശൃണു ധർമിഷ്ഠ തേ വച്മി യേനാഹമീദൃശോഽഭവമ് .

ബ്രാഹ്മണോഽദത്തദാനോഽഹം ലോഭീ ച മലിനക്രിയഃ 6.129.100.

പരാന്നം ച സദാ ഭുക്തമേകാകീ മിഷ്ടഭോജനഃ .

മയാ ദത്താ ന ഭിക്ഷാപി ഹംതകാരോ ന പുഷ്കലഃ 101.

ന കൃതോ വൈശ്വദേവസ്തു പ്രക്ഷിപ്തോ ന ബഹിർബലി .

ഭൂതാനാം തു തൃഷാർതാനാം ന ഹതാ പയസാ ച തൃട് 102.

കദാചിത്പിതരോ നൈവ തർപിതാ അടതാ മഹീമ് .

ന ച ശ്രാദ്ധം കൃതം ക്വാപി പൂജിതാ നൈവ ദേവതാഃ 103.

വർഷാതപപരിത്രാണം ന ദത്തം പാദരക്ഷണമ് .

ജലപാത്രം ന ദത്തം ച താംബൂലം നൗഷധം മയാ 104.

ന ഗൃഹേ വസതിർദത്താ നാതിഥ്യം കസ്യചിത്കൃതമ് .

അംധവൃദ്ധാധനാനാഥ ദീനാഃ പാനാന്നതോഷിതാഃ 105.

ഗവാം ഗ്രാസോ ന ദത്തോ വൈ ന രോഗീ പരിമോചിതഃ .

ന ദത്താ ന ഹുതാ വിപ്ര പവിത്രാശ്ച തിലാ മയാ 106.

പൃഥിവ്യാം തിലദാതാരോ ന ഭവംതി തു മദ്വിധാഃ .

വ്യതീപാതേ ന ദത്തം ഹി കിംചിത്സ്വർണം മഹാഫലമ് 107.

സംക്രാംതാവുപരാഗേ ച ന ദത്തം സൂര്യചന്ദ്രയോഃ .

പർവാണ്യന്യാനി സർവാണി ജഗ്മുഃ ശൂന്യാനി മേ ദ്വിജ 108.

തിഥയഃ കാർതികേ മുഖ്യാ ജാതാ വംധ്യാഃ സദാ മമ .

പിതൃഭ്യോ നൈവ ദത്തം വാ അഷ്ടകാസു മഘാസു ച 109.

ദ്വിജാനാം ന കൃതാ പ്രീതിർമന്വാദിഷു യുഗാദിഷു .

ന ദത്തസ്തിലതൈലേന പ്രദീപഃ കാർതികേ മയാ 110.

ന സ്നാതോ മാഘമാസേഽഹം രൂപസൗഭാഗ്യകാമദേ .

ദ്വിജായ വേദവിദുഷേ ഗൗതമ്യാം സിംഹഗേ ഗുരൗ 111.

മയാ സംകല്പിതം ദ്രവ്യം ന ദത്തം പൂർവജന്മനി .

ന സ്നാതോഽഹം കൃഷ്ണവേണ്യാം തഥാ കന്യാഗതേ ഗുരൗ 112.

അഗ്നിം പ്രജ്വാല്യ കാഷ്ഠൗഘൈഃ സ്നാതാനാം പൗഷമാഘയോഃ .

ശീതാർതാനാം ച വിപ്രാണാം ന കൃതോ ജാഡ്യനിഗ്രഹഃ 113.

മാധവാദിഷു മാസേഷു ന ദത്തം ശീതലം ജലമ് .

മയാ നാരോഽപിതോഽശ്വത്ഥോ ന്യഗ്രോധോ നൈവ വർധിതഃ 114.

ബംദീഗൃഹാന്മയാ മുക്തിർന കൃതാ പ്രാണിനാം ക്വചിത് .

ന പ്രാണിഭയസംത്രസ്തോ രക്ഷിതഃ ശരണാഗതഃ 115.

നോപോഷ്യാത്ര ത്രിരാത്രാണി തോഷിതോ മധുസൂദനഃ .

കൃച്ഛ്രാതികൃച്ഛ്രപാരാകം തഥാ ചാംദ്രായണം ദ്വിജ 116.

അഥാന്യത്തപ്തകൃച്ഛ്രം ച തഥാ സാംതപനാനി ച .

വ്രതാന്യേതാനി പുണ്യാനി ജുഷ്ടാനീംദ്രാദിഭിഃ സുരൈഃ 117.

ചരിത്വാ ന മയാ താനി ദേഹഃ സംശോഷിതഃ പുരാ .

ഇത്ഥം പൂർവഭവോ വംധ്യോ മമ ജാതോ ദ്വിജോത്തമ 118.

പശ്യ ദ്വിജ മഹാക്രൂരാമദ്ഭുതാമത്ര ജന്മനി .

ഗതിം ദൂരപ്രബോധാം തു മമ പൂർവസ്യ കർമണഃ 119.

സംതി മാംസാനി മാർഗേഷു വൃകവ്യാഘ്രഹതാനി വൈ .

ഫലാന്യന്യാനി ശൈലേസ്മിൻശുകൈസ്ത്യക്താനി സർവതഃ 120.

പുണ്യാനി ച സുഗംധീനി ഫലാനി രസവംതി ച .

മൂലാനി തു സുഭക്ഷ്യാണി മൃദൂനി മധുരാണി ച 121.

നാനാവിധാനി തിഷ്ഠംതി മധൂനി സുബഹൂന്യപി .

സ്രോതസാം നിർഝരാണാം ച സംതി വാരീണി സർവശഃ 122.

സുലഭേഷു പദാർഥേഷു സർവേഷ്വേതേഷു പർവതേ .
നേക്ഷേഹമശനം ക്വാപി ദൈവേനാപി ഹതം സദാ 123.
വാതാഹാരേണ ജീവാമി യഥാ ജീവംതി പന്നഗാഃ .
പുനർജീവാമി ഭോ വിപ്ര ദേവയോനിപ്രഭാവതഃ 124.
ബലേന പ്രജ്ഞയാ നിത്യം മംത്രപൗരുഷവിക്രമൈഃ .
സഹായൈശ്ചൈവ മിത്രൈശ്ച നാലഭ്യം ലഭതേ നരഃ 125.
ലാഭാലാഭേ സുഖേ ദുഃഖേ വിവാഹേ മൃത്യുജീവനേ .
ഭോഗേ രോഗേ വിയോഗേ ച ദൈവമേവ ഹി കാരണമ് 126.
കുരൂപാഃ കുകുലാ മൂർഖാഃ കുത്സിതാചാരനിംദിതാഃ .
ശൗര്യവിക്രമഹീനാശ്ച ദൈവാദ്രാജ്യാനി ഭുംജതേ 127.
കാണാഃ ഖംജാ അഭവ്യാശ്ച നീതിഹീനാശ്ച ദുർഗുണാഃ .
നപുംസകാശ്ച ദൃശ്യംതേ ദൈവാദ്രാജ്യേ പ്രതിഷ്ഠിതാഃ 128.
യൈർദത്താശ്ച തിലാ ഗാവോ ഹിരണ്യം വസനാനി ച .
ഗൗരീ കന്യാ ച യൈർദത്താ യൈർദത്താ ച വസുംധരാ 129.
ശയ്യാസനാനി താംബൂലം മംദിരാണി ധനാനി ച .
ഭക്ഷ്യഭോജ്യാനി ദത്താനി ചംദനാന്യഗരൂണി ച 130.
അടവ്യാം പർവതാഗ്രേ ച ഗ്രാമേ വാ നഗരേഽപി വാ .
പുരഃ പുരശ്ച തിഷ്ഠംതി തേഷാം ഭോഗാഃ പ്രയത്നതഃ 131.
സംത്യത്ര പർവതേഽന്യേഽപി രാക്ഷസാ ബലവത്തരാഃ .
രാക്ഷസാശ്ച പിശാചാശ്ച പിശാച്യശ്ചാതിദാരുണാഃ 132.
കദാചിച്ച കഥംചിച്ച ക്വാപി യത്ര സ്വകർമണാ .
ലഭംതേ ചാന്നപാനാനി പര്യടംതോ വനേവനേ 133.
ഇതി ശ്രുത്വാഽത്ര തേഭ്യശ്ച മാ ഭയം ഭവതാം ഭവേത് .
ശുചിം ഗോവിംദഭക്തം ത്വാം ന തേ ദ്രഷ്ടുമപി ക്ഷമാഃ134.
വിഷ്ണുഭക്തിതനുത്രാണം നാരായണപരായണമ് .
ന സ്പൃശംതി ന പശ്യംതി രാക്ഷസാഃ പ്രേതപൂതനാഃ 135.

ഭൂതവേതാലഗംധർവാഃ ശാകിന്യശ്ചാര്യകാ ഗ്രഹാഃ.
രേവത്യോ വൃദ്ധരേവത്യോ മുഖമംഡ്യസ്തഥാ ഗ്രഹാഃ 136.
യക്ഷാ ബാലഗ്രഹാഃ ക്രൂരാ ദുഷ്ടാ വൃദ്ധഗ്രഹാശ്ച യേ .
തഥാ മാതൃഗ്രഹാ ഭീമാ ഗ്രഹാശ്ചാന്യേ വിനായകാഃ 137.
കൃത്യാഃ സർപാശ്ച കൂഷ്മാംഡാ യേ ചാന്യേ ദുഷ്ടജംതവഃ .
ന പശ്യംതി പരം വിപ്ര വൈഷ്ണവം ബ്രാഹ്മണം ശുചിമ് 138.
ശുചിം രക്ഷംതി ഭൂതാനി ധർമിഷ്ഠം പീഡയംതി ന .
രക്ഷംതി ച ശുചിം നിത്യം ഗ്രഹനക്ഷത്രദേവതാഃ 139.
ഗോവിംദനാമ ജിഹ്വാഗ്രേ ഹൃദി വേദസ്തു സംസ്ഥിതഃ .
ശുചിശ്ച ദാനശീലശ്ച ത്വം സർവത്രാകുതോഭയഃ 140.
ഏവം ബ്രാഹ്മണ തിഷ്ഠാമി ഭുംജാനഃ കർമണഃ ഫലമ് .
ന ശോചാമീതി മത്വാഽഹം വിമൃശ്യ ച പുനഃ പുനഃ 141.
ന ദുനോമി തഥാ താവദ്യാവജ്ജംബാലിനീ തടേ .
സാരസോദീരിതം വാക്യേ ശ്രുതം പര്യടതാ മയാ 142.
ബ്രാഹ്മണ ഉവാച.
സാരസോദീരിതം വാക്യം കീദൃശം ഹി ശ്രുതം ത്വയാ .
തദഹം ശ്രോതുമിച്ഛാമി ബ്രൂഹി ത്വം പ്രേത സത്വരമ് 143.
പ്രേത ഉവാച.
ബ്രവീമി സാരസം വാക്യം ശൃണു കാർപാടികോത്തമ .
ധൂസരാ നാമ കക്ഷ്യേഽസ്മിന്നദീഗിരിസമുദ്ഭവാ 144.
സദാ ജലശയോത്താലാ മത്തദംതികുലാകുലാ .
മഹാകകുഭശോഭാഢ്യാ സ്നിഗ്ധജംബൂമനോഹരാ 145.
തസ്യാസ്തീരമഹം പ്രാപ്തോ ഗാഹമാനോ വനം ഘനമ് .
മയി തിഷ്ഠതി വൈ തത്ര ഫലഭോജനകാമ്യയാ 146.
വനാംതരാത്സമുഡ്ഡീയ സാരസോ ലക്ഷ്മണാ യുതഃ .
ആഗത്യ പുലിനം നദ്യാഃ സേവിതും ബഹുപക്ഷിഭിഃ 147.

പീത്വാ തത്രൈവ പാനീയം രമിത്വാ ഭാര്യയാ സഹ .

സുപ്തഃ പക്ഷപുടേ വാമേ പ്രവേശ്യ ച ശിരോമുഖമ് 148.

ഏതസ്മിന്നംതരേ ദൃഷ്ടഃ പാദപാദവതീര്യ ച .

രക്താനനഃ സുരക്താക്ഷോ ദംഡീ ദൃഢനഖാവലി 149.

ലോമശോ ദീർഘലാംഗൂലശ്ചലചേഷ്ടോ ഹി വാനരഃ .

യത്രാസൗ സാരസഃ സുപ്തസ്തത്ര വേഗേന ചാഗതഃ 6.129.150.

സമാഗത്യ ച ജഗ്രാഹ സാരസം ചരണേ ദൃഢമ് .

കരാഭ്യാം ക്രൂരയാ ബുദ്ധ്യാ പശ്യതാം ബഹുപക്ഷിണാമ് 151.

ഉഡ്ഡീയോഡ്ഡീയ തേ സർവേ ഗതാശ്ചാന്യത്ര ഖേചരാഃ .

സാരസീ ഭീതഭീതാ ച വിരാവാൻകുർവതീ സ്ഥിതാ 152.

സാരസോ ഭഗ്നനിദ്രസ്തു ത്രാസാച്ചലിതലോചനഃ .

അവലോകിതവാഞ്ഛീഘ്രം തദോത്താമ്യ ശിരോധരാമ് 153.

വിലോക്യ വാനരം ദുഷ്ടം ഹംതുകാമം സുദാരുണമ് .

തദാ സംഭാഷയാമാസ ഗിരാ മധുരയാ ഖഗഃ 154.

അപരാധം വിനാ മാം ത്വം കിം ശാഖാമൃഗ ബാധസേ .

സാപരാധാ ജനാ ലോകേ വധ്യംതേ ഭൂമിപൈരപി 155.

ന പീഡയിതുമർഹംതി ത്വാദൃശാ ഉത്തമാ ജനാഃ .

അസ്മാനഹിംസകാൻസാധൂൻപരവൃത്തിപരാങ്മുഖാൻ 156.

ജലശൈവാലഭക്ഷാംശ്ച ഖേചരാന്വനവാസിനഃ .

സ്വദാരരതിശീലാംശ്ച പരദാരാഭിവർജിതാൻ 157.

ന പീഡയിതുമർഹംതി ത്വദ്വിധാ വാനരോത്തമ .

പരാപവാദപൈശുന്യാന്ദ്വിജാൻപരമസേവകാൻ 158.

ശാഖാമൃഗ വിമുംചാശു സർവഥാ മാമനാഗസമ് .

ജാനാമി തവ ജന്മാഹം ന ത്വം വേത്സി തു മാമകമ് 159.

ഇത്യാകർണ്യ വചസ്തസ്യ മുമോച സാരസം തദാ .

ചപലോ വാനരഃ ശീഘ്രമാഹ ദൂരേ വ്യവസ്ഥിതഃ 160.

വാനര ഉവാച.

ബ്രൂഹി രേ ത്വം കഥം വേത്സി മമ ജന്മ പുരാതനമ് .

ത്വം പക്ഷീ ജ്ഞാനഹീനശ്ച തിര്യക്ചാഹം വനേചരഃ 161.

സാരസ ഉവാച.

ജാനേഽഹം താവകം ജന്മ ജാതിസ്മരമിതി സ്ഫുടമ് .

ത്വം ഹി വിംധ്യാധിപോ രാജാ പ്രാഗ്ഭവേ പർവതേശ്വരഃ 162.

അഹം പൂജ്യതമോ വിപ്രസ്തവ വംശേ പുരോഹിതഃ .

തേന പ്രത്യഭിജാനാമി ത്വാം സമ്യഗ്വാനരോത്തമ 163.

ഇമാം പാലയതാ ഭൂമിം പ്രജാഃ സർവാഃ പ്രപീഡിതാഃ .

ത്വയാ വിവേകഹീനേന ഭൃശം സംചയതാ ധനമ് 164.

പ്രജാപീഡാനതാപോത്ഥ വഹ്നിജ്വാലൈസ്തു വാനര .

പ്രാക്ത്വം ദഗ്ധഃ പുനഃ ക്ഷിപ്തഃ കുംഭീപാകേഽതി ദാരുണേ 165.

പുനഃ പുനഃശ്ച ദഗ്ധേന ജാതേന ച പുനഃ പുനഃ .

നാരകേണ ശരീരേണ സമാസ്ത്രിംശദ്ഗതം ത്വയാ 166.

കുർവതാ ദാരുണാഞ്ഛബ്ദാന്രുദതാ ച പുനഃ പുനഃ .

കുംഭീപാകാനലേ തീവ്രാ ഹ്യനുഭൂതാശ്ച യാതനാഃ 167.

നിസ്തീർണനരകോ ഭൂയഃ പാപശേഷേണ സാംപ്രതമ് .

പ്രാപ്തോഽസി വാനരം ജന്മ യേന മാം ഹംതുമിച്ഛസി 168.

വിപ്രസ്യോപവനാത്പൂർവം പക്വരംഭാഫലാനി വൈ .

അനനുജ്ഞാപ്യ ഭുക്താനി ത്വയാപഹൃത്യ പൗരുഷാത് 169.

വിപാകഃ കർമണസ്തസ്യ ഫലതേ പശ്യ ദാരുണഃ .

വാനരസ്ത്വം വനേ വാസോ ഹ്യധുനാ തേന വർതസേ 170.

അശുഭസ്യ ശുഭസ്യാപി പുരാവിഹിതകർമണഃ .

ഭോഗഃ ക്രീഡതി ഭൂതേഷു നോല്ലംഘ്യസ്ത്രിദശൈരപി 171.

ഇത്ഥം ത്വജ്ജന്മ ജാനാമി യഥാവത്തു സഹേതുകമ് .

പ്രാപ്തഃ സാരസദേഹോഽപി ജ്ഞാനേനാപരിമോഹിതഃ 172.

പ്രേത ഉവാച.

ഇതി ശ്രുത്വാ കഥാം വിപ്ര വാനരോപ്യാഹ സാരസമ് .

സമ്യഗ്വേത്തി ഭവാന്നൂനം കഥം ത്വം പക്ഷിതാം ഗതഃ 173.

സാരസ ഉവാച.

കഥയിഷ്യാമി തത്കർമ യേനാഹം ദുർഗതിം ഗതഃ .

പക്ഷിയോനിം ഗതോ യേന തത്സർവം ശ്രോതുമർഹസി 174.

ധാന്യം ഖാരിശതം സാഗ്രമുത്സൃഷ്ടം ഹി ത്വയാ പുരാ .

ബഹുഭ്യോ ബ്രാഹ്മണേഭ്യശ്ച ചർമദായാം രവിഗ്രഹേ 175.

പൗരോഹിത്യമദാല്ലോഭാദ്വഞ്ചയിത്വാ ദ്വിജാംസ്തഥാ .

കിംചിദ്ദത്ത്വാ തു തേഭ്യശ്ച ഗൃഹീതമഖിലം മയാ 176.

വിപ്രസാധാരണദ്രവ്യഗ്രഹണോത്പന്നപാതകാത് .

പതിതഃ കാലസൂത്രേഽഹം നരകേ രക്തകർദമേ 177.

ചലത്ക്രിമിസുസംപൂർണേ ദുർഗംധേ പൂയഫേനിലേ .

ആനാഭേസ്തത്ര മഗ്നോസ്മി ലിഹൻപൂയമധോമുഖഃ 178.

തഥോപരി മഹാഗൃധ്രൈർഭക്ഷ്യമാണസ്തു വായസൈഃ .

ക്രിമിഭിസ്തുദ്യമാനസ്തു മമ ദേഹോ നിരംതരമ് 179.

തസ്മിഞ്ഛോണിതപംകേഽഹം നിരുച്ഛ്വാസോഽഭവം തദാ .

മുഹൂർതോഽപി മഹാകല്പസമോ ജാതോ മമാത്ര വൈ 180.

യാതനാശ്ചാനുഭൂതാശ്ച സമാസ്ത്രിരയുതം മയാ .

വക്തും ച തന്ന ശക്നോമി ദുഃഖം വാനര നാരകമ് 181.

പൗരോഹിത്യം മഹാഘോരം പാപദം ച സ്വഭാവതഃ .

ദേവോപജീവനം യത്ര ബ്രാഹ്മണസ്യോപജീവനമ് 182.

രാജ്ഞഃ പ്രതിഗ്രഹോ ഘോരസ്തേന ദഗ്ധാ ദ്വിജാതയഃ .

തേഷാമപി ഹരേദ്ദ്രവ്യം പുരോധാസ്തേന നാരകീ 183.

രാജാ യത്കുരുതേ പാപം പുരാ ദേഹേന ധീയതേ .

തസ്യ തേന പുരോധാശ്ച ഗീയതേ തത്ത്വദർശിഭിഃ 184.

ദൈവാത്കഥമപി പ്രാപ്ത ഉത്താരോ നരകാംബുധേഃ .

മയാദൗ ദൈവയോഗേന ശകുനിത്വമുപസ്ഥിതമ് 185.

അപഹൃത്യ പുരാ കാംസ്യഭാജനം ഭഗിനീഗൃഹാത് .

ആക്ഷികായ മയാ ദത്തം തേന മേ സാരസീ ഗതിഃ 186.

ഇയം ച ബ്രാഹ്മണീ പൂർവം കാംസ്യചോരീ സുദാരുണാ .

തേനേയം സാരസീ ജാതാ മമ ഭാര്യാ സധർമിണീ 187.

ഇത്ഥം വാനര തേ സർവം കഥിതം കർമണഃ ഫലമ് .

വൃത്തം ച വർതമാനം ച ഭവിഷ്യം ശൃണു സാംപ്രതമ് 188.

അഹം ഹംസോ ഭവിഷ്യാമി ത്വം ച ഹംസോ ഭവിഷ്യസി .

ഹംസീയമപി മദ്ഭാര്യാ സാരസീ ച ഭവിഷ്യതി 189.

ദേശേ ച കാമരൂപേ വൈ സ്ഥാസ്യാമോ വൈ യഥാസുഖമ് .

യോഗിനീം ഭാവികല്യാണീം യാസ്യാമസ്തദനംതരമ് 190.

തതശ്ച മാനുഷം ജന്മ പ്രാപ്യാമോ ദുർലഭം പുനഃ .

ശ്രേയസ്തദ്വിപരീതം ച പ്രാണിഭിര്യത്ര സാധ്യതേ 191.

ഏവം സർവാഞ്ഛിവോ ജംതൂന്മോഹയിത്വാ സ്വമായയാ .

സുഖൈർഭുനക്തി ദുഃഖൈശ്ച നാസ്മാനേവ തു കേവലമ് 192.

അയം ലോകേ പ്രവൃത്തശ്ച മാർഗോ വിവിധനിർമിതഃ .

ധർമാധർമമയോ്ത്യർഥേ സുഖദുഃഖഫലാത്മകഃ 193.

സേവിതഃ പ്രാണിഭിഃ സർവൈഃ സർവദാ വാ പുനഃ പുനഃ .

ദേവാസുരനരവ്യാഘ്ര ക്രിമികീടജലേചരൈഃ 194.

നാതിക്രാംതോ ഹി കേനാപി പംഥാ്യം ദുഃഖകംടകഃ .

വിരക്താന്യോഗിനോധ്യായം വിനാവേദാംതപാരഗാൻ 195.

അണോർവാപി ഗുരോർവാപി പുണ്യാപുണ്യസ്യ കർമണഃ .

ദദാതീഹ ഫലം ജ്ഞാത്വാ ദേശം കാലം മഹേശ്വരഃ 196.

ഇത്ഥം വിധിവിധാനജ്ഞാം മായാം ജ്ഞാത്വേശ്വരസ്യ ച .

ന ശോചംതി ന തപ്യംതി ന വ്യഥംതി മഹാധിയഃ 197.

നാന്യഥാ ശക്യതേ കർതും വിപാകഃ പൂർവകർമണാമ് .

ഉപായൈഃ പ്രജ്ഞയാ വാപി ശാഖാമൃഗസുരൈരപി 198.

പുരാ ത്വം ഭൂപതിർജാതഃ പശ്ചാജ്ജാതോഽസി നാരകീ .

അധുനാ വാനരോ ഭൂയോ ജന്മ പ്രാപ്സ്യസി താദൃശമ് 199.

ഇതി മത്വാ വിശോകസ്ത്വം ശാഖാമൃഗ യഥാസുഖമ് .

പ്രതീക്ഷാം കുരു കാലസ്യ രമമാണോഽത്ര കാനനേ 6.129.200.

അഹമപ്യേവമീശാന മായാബദ്ധോ വനേ വനേ .

ക്ഷപയിഷ്യാമി വൈ ജന്മ ധൈര്യമാസ്ഥായ സാരസമ് 201.

വാനര ഉവാച.

മയാ ത്വം പൂജിതഃ പൂർവം നൗമി ത്വാമധുനാപ്യഹമ് .

ജാതിസ്മരോഽസി ജാനാമി സർവം മത്പൂർവദൈഹികമ് 202.

തിഷ്ഠ സാരസ സാരസ്യാ ശിവമസ്തു സദാ തവ .

ത്വദ്വാക്യാദ്ഗതമോഹോഽഹം വിചരിഷ്യാമി സർവദാ 203.

പ്രേത ഉവാച.

ഇമം രമ്യം വിചിത്രം ച പാവനം പരമം ദ്വിജ .

പക്ഷിവാനരസംവാദം ശ്രുതം യാവന്നദീതടേ 204.

താവന്മമാപി ബോധോഽഭൂത്തേന ശോകഃ ക്ഷയം ഗതഃ .

ഇദാനീം ജാഹ്നവീതോയമാഹാത്മ്യം പരമാദ്ഭുതമ് 205.

ദൃഷ്ട്വാത്ര ബ്രാഹ്മണശ്രേഷ്ഠ ത്വാം യാചേ ജാഹ്നവീജലമ് .

പ്രേതത്വാത്തർതുകാമോഽഹം തീവ്രാ തൃഷ്ണാ പ്രപീഡിതഃ 206.

അസ്മിന്നേവാചലേ ദൃഷ്ടം മയാശ്ചര്യം ച വൈ ദ്വിജ .

ഗംഗാതോയസ്യ താവദ്ധി പാതുമിച്ഛാമി തജ്ജലമ് 207.

പാരിയാത്രോദ്ഭവഃ കോഽപി ബ്രാഹ്മണോ ഗ്രാമയാജകഃ .

അയാജ്യയാജനാദ്വിംധ്യേ സംഭൂതോ ബ്രഹ്മരാക്ഷസഃ 208.

അസ്മത്സംഗസ്യ ലോഭേ സ്ഥിതോഽസൗ ഹായനാഷ്ടകമ് .

തസ്യാസ്ഥീനി സുപുത്രേണ സംചിതാനി ദ്വിജോത്തമ 209.

ക്ഷിപ്താന്യാനീയ ഗംഗായാം തീർഥേ കനഖലേഽമലേ .

തത്ക്ഷണാദേവ മുക്തോഽസൗ രാക്ഷസത്വാത്സുദാരുണാത് 210.

ഇതി ഗംഗാജലസ്നാന മഹിമാ മഹദദ്ഭുതമ് .

സാക്ഷാദ്ദൃഷ്ടോ മയാ തേന ഗാംഗേയം പ്രാർഥിതം ജലമ് 211.

പുരസ്താദ്യത്കൃതസ്തീർഥേ മയാ ഭൂരിപരിഗ്രഹഃ .

ന കൃതസ്തു പ്രതീകാരസ്തസ്യ ജാപ്യാദിലക്ഷണഃ 212.

തേന മേ പ്രേതരൂപസ്യ ദുർലഭോദകഭോജനമ് .

സഹസ്രം യത്ര വർഷാണാമതീതം വിംധ്യപർവതേ 213.

ഇതി തേ കഥിതം സർവം ഹിത്വാ ലജ്ജാം ഗരീയസീമ് .

ഇദാനീം ധാർമികശ്രേഷ്ഠ ജലദാനേന സത്വരമ് 214.

സംതർപയ മമ പ്രാണാൻകംഠമാത്രാവലംബിതാൻ .

ദുർലഭം പ്രേതഭാവേഽപി ജീവിതം പ്രാണിനാമിഹ 215.

ശരീരം രക്ഷണീയം ഹി സർവഥാ സർവദാ നരൈഃ .

നഹീച്ഛംതി തനുത്യാഗമപി കുഷ്ഠാദി രോഗിണഃ 216.

ദേവദ്യുതിരുവാച.

ഇതി തദ്വചനം ശ്രുത്വാ വിസ്മയം പരമം ഗതഃ .

പഥികശ്ചിംതയാമാസ കൃപാം പ്രേതേ സമുദ്വഹൻ 217.

പാപപുണ്യഫലം ലോകേ പ്രത്യക്ഷം ദൃശ്യതേ ഖലു .

ദേവദാനവമാനുഷ്യം തിര്യക്ത്വം ക്രിമികീടകമ് 218.

നാനായോനിഷു ജന്മാനി നാനാവ്യാധിപ്രപീഡനമ് .

മരണം ബാലവൃദ്ധാനാമംധത്വം കുബ്ജതാ തഥാ 219.

ഐശ്വര്യം ച ദരിദ്രത്വം പാംഡിത്യം മൂർഖതാ തഥാ .

ഏതാശ്ച രചനാ ലോകേ ഭവംതി കഥമന്യഥാ 220.

തേ ധന്യാഃ കർമഭൂമൗ യേ ന്യായമാർഗാർജിതം ധനമ് .

സത്പാത്രേഭ്യഃ പ്രയച്ഛംതി കുർവംതി ചാത്മനോ ഹിതമ് 221.

ഭൂമിരത്നഹിരണ്യാനി ഗാവോ ധാന്യം ഗൃഹം ഗജാഃ .

രഥാശ്വവസനഗ്രാമാഃ സിദ്ധമന്നം ഫലം ജലമ് 222.

കന്യാ ദിവ്യൗഷധമന്നം ഛത്രോപാനദ്വരാസനമ് .

ശയ്യാ താംബൂല മാല്യാനി താലവൃംതം വരാസനമ് 223.

സർവമേതത്പ്രദാതവ്യം ലോകത്രയജിഗീഷുഭിഃ .

ദത്തം ഹി പ്രാപ്യതേ സ്വർഗേ ദത്തമേവ ഹി ഭുജ്യതേ 224.

ഛത്രചാമരയാനാനി വരാശ്വവരവാരണാഃ .

ഹർമ്യാണി വരശയ്യാശ്ച ഗോമഹിഷ്യോ വരസ്ത്രിയഃ 225.

അന്നഭൂഷണമുക്താശ്ച പുത്രാ ദാസ്യോ മഹാകുലമ് .

ആയുരാരോഗ്യമൈശ്വര്യം കലാ വിദ്യാസു കൗശലമ് 226.

ദാനസ്യൈവ ഫലം സർവം പ്രാപ്യതേ ഭുവി മാനവൈഃ .

തസ്മാദ്ദേയം പ്രയത്നേന നാദത്തമുപതിഷ്ഠതി 227.

ധർമിഷ്ഠേന തു പാംഥേന ഗാഥേയം സമഗായത .

ഇതി ശ്രുത്വാ പുനഃ പ്രേതഃ പ്രോവാച ഹ്യാർതമാനസഃ 228.

മന്യേ ധർമജ്ഞകല്പോഽസി പാംഥ ത്വം നാത്ര സംശയഃ .

ദേഹി മേ ജീവനം വാരി ചാതകായ ഘനോ യഥാ 229.

ഏതസ്മിൻപ്രാണദാനേ ഹി മാ വിലംബം കൃഥാ ബഹു .

തതഃ പ്രത്യാഹ പാംഥസ്തു വചനം ന്യായഗർഭിതമ് 230.

ഭൃഗുക്ഷേത്രേ ശൃണു പ്രേത പിതരൗ മമ തിഷ്ഠതഃ .

തദർഥം തീർഥരാജസ്യ മയാ വാരി സമാഹൃതമ് 231.

തത്സിതാസിതപാനീയം മധ്യേ ച പ്രാർഥിതം ത്വയാ .

ന ജാനേ ധർമസംദേഹഃ കിമത്ര മമ യുജ്യതേ 232.

ബലാബലം വിചാരാർഥം കരിഷ്യേ പ്രബലം വിധിമ് .

വേദേഭ്യോ ധർമശാസ്ത്രേഭ്യോ നാഹം മാനേന കേവലമ് 233.

ഹയമേധാദി യജ്ഞേഭ്യഃ സർവേഭ്യോപ്യധികം മതമ് .

ഋഷിഭിർദേവതാഭിശ്ച പ്രാണിനാം പ്രാണരക്ഷണമ് 234.

ഇതി ദത്ത്വാ വരം വാരി കൃത്ത്വാ പ്രേതസ്യ രക്ഷണമ് .

പിത്രർഥം പുനരാദായ ജലം നേഷ്യാമി പാവനമ് 235.

ഏഷ മേ പ്രബലോ ഭാതി ശുദ്ധധർമപ്രദോ വിധിഃ .

പരോപകരണാദന്യത്സർവമല്പം സ്മൃതം ബുധൈഃ 236.

പരോപകാരിഭിർദത്താ അപി പ്രാണാ നൃഭിർമുദാ .

അദ്ഭിഃ പരോപകാരഃ സ്യാത്കിം ന ലബ്ധം മയാ പുനഃ 237.

ദധീചിനാ പുരാ ഗീതഃ ശ്ലോകോ്ഽയം ശ്രൂയതേ ഭുവി .

സർവധർമമയഃ സാരഃ സർവധർമജ്ഞസംമതഃ 238.

പരോപകാരഃ കർതവ്യഃ പ്രാണൈരപി ധനൈരപി .

പരോപകാരജം പുണ്യം തുല്യം ക്രതുശതൈരപി 239.

ഇത്യുക്ത്വാ പ്രദദൗ തോയം ഗംഗായാമുനസംഭവമ് .

പ്രേതായ പ്രാണരക്ഷാർഥം സ ധർമിഷ്ഠോ വരോ ദ്വിജഃ 240.

പ്രേതഃ പ്രീതോ ജലം പീത്വാ ഹ്യഭിഷിച്യ ശിരസ്തഥാ .

പ്രജഹൗ പ്രേതദേഹം തം ദിവ്യദേഹോ്ഽഭവത്ക്ഷണാത് 241.

തദാശ്ചര്യം മഹദ്ദൃഷ്ട്വാ നിജഗാദ സ കേരലഃ .

അഹോ വിമുക്തഃ പ്രേതത്വാദ്വേണീപാനീയബിംദുഭിഃ 242.

ബ്രഹ്മാപി നൈവ ശക്നോതി മന്യേ വക്തുമപാം ഗുണമ് .

ഗങ്ഗാതോയം മഹാദേവോ ധത്തേ കേ കഥമന്യഥാ 243.

അചിംത്യശക്തിഗംഗാംഭസ്തിലമാത്രം തു യഃ പിബേത് .

ദേവോ ഭവേത്സ സിദ്ധോ വാ ഗർഭേ നൈവ ച സംവിശേത് 244.

ന ഗംഗാ സദൃശീ സിദ്ധിർന ഗംഗാ സദൃശീ മതിഃ .

ന ഗംഗാസദൃശീ മുക്തിർഗംഗാ സർവാധികാ യതഃ 245.

തസ്മാത്സർവപ്രയത്നേന മഹാഭക്ത്യാ ച ധാർമിക .

കരസ്ഥം തസ്യ കൈവല്യം യോഗം ഗാം സേവതേ സദാ 246.

ആയുഷ്മാൻഭവ പാംഥത്വം മാ ധർമവിരതോ ഭവ .

ത്വയാ്ഽഹം താരിതഃ സദ്യോ ഗംഗാംബുകണദാനതഃ 247.

ഇത്യുക്ത്വാ പ്രസ്ഥിതോ നാകം പിശാചസ്തു സ കേരലഃ .

ആശീർഭിരഭിനംദ്യാഥ പാംഥം ബംധുവരം നരമ് 248.
പ്രേതം വിമോക്ഷ്യ പാംഥോ്പി പുനരാദായ തജ്ജലമ് .
ഗതസ്തേനൈവ മാർഗേണ സ്മരംസ്തീർഥോദകൗതുകമ് 249.
വസിഷ്ഠ ഉവാച.
ഇത്ഥം പ്രയാഗമാഹാത്മ്യം ശ്രുത്വാ നത്വാ ച തം മുനിമ് .
പ്രയാഗം സഹസാ മാഘേ പിശാചഃ സത്വരം ഗതഃ 6.129.250.
സ്നാത്വാ സിതാസിതേ സോ്പി മാഘമാസേ ദ്വിജോത്തമ .
പിശാചഃ ക്ഷീണപാപസ്തു പൈശാചീം വിജഹൗ തനുമ് 251.
ദിവ്യദേഹസ്തതോ ഭൂത്വാ ദ്രാവിഡോ ഭൂപതിസ്തദാ .
സ്തുവന്നാരായണം ദേവം ഭക്ത്യാ ദോഷവിവർജിതഃ 252.
ഗംധർവൈഃ സ്തൂയമാനസ്തു നാകനാരീസുപൂജിതഃ .
ഉത്തമേന വിമാനേന പുരംദരപുരം യയൗ 253.
ഇതി തേ കഥിതം വിപ്ര പൂർവവൃത്തം സകൗതുകമ് .
ഇതിഹാസം ദ്വിജശ്രേഷ്ഠ സദ്യഃ പാതകനാശനമ് 254.
ജ്ഞാനദം മോക്ഷദം വിപ്ര ശ്രുതം ദുർഗതിനാശനമ് .
ഇതി തേ കഥിതം സർവം പുരാവൃത്തം സകൗതുകമ് 255.
ഇതിഹാസം ദ്വിജശ്രേഷ്ഠ ശ്രുതം ദുർഗതിനാശനമ് .
അധുനാ തു മയാ സാർധമിമാഃ കന്യാഃ സുതശ്ച തേ 256.
ത്വം ചായാതു പ്രയാഗം വൈ സർവേ സദ്ഗതിമീപ്സവഃ .
മാഘസ്നാനം പ്രകുർമോ്ത്ര ദേവാനാമപി ദുർലഭമ് 257.
തത്ര മോക്ഷ്യംതി പൈശാച്യം സദ്യഃ പാപസമുദ്ഭവമ് 258.
മഹേശ ഉവാച.
ഏവം വസിഷ്ഠവക്ത്രാബ്ജകഥാമധുരസംമുദാ .
പീത്വാ പ്രമുദിതാഃ സർവേ നിസ്തീർണാ നരകാർണവാത് 259.
പ്രസ്ഥിതാസ്തേന സാർധം തേ സത്വരം വ്യോമ്നി ഹർഷിതാഃ .
ദിലീപ ശൃണു തത്സർവം തത്തീർഥം തു സിതാസിതമ് 260.

സത്വരം വ്യോമമാർഗേണ കാമമാസാദ്യ ദുഃസഹാഃ .

സമാഗമ്യ തദാ തത്ര സംഹൃഷ്ടഹൃദയാശ്ച തേ 261.

അഥോചേ ലോമശസ്തത്ര സദയം ഗഗനാംഗണേ .

പശ്യംതു ശ്രദ്ധയാ സർവേ തീർഥരാജമിമം ഭുവി 262.

വിനാ ജ്ഞാനം പ്രയാഗേഽസ്മിന്മുച്യംതേ സർവജംതവഃ .

ഇഷ്ട്വാത്രൈവ മഹായജ്ഞം സ്രഷ്ടുകാമഃ പ്രജാപതിഃ 263.

അവാപ സൃഷ്ടിസാമർഥ്യം തതഃ സൃഷ്ടിം ചകാര സഃ .

അത്ര നാരായണഃ സസ്നൗ പത്നീകാമഃ സിതാസിതേ 264.

അതഃ സ ലബ്ധവാൻലക്ഷ്മീം ഭാര്യാമമൃതമംഥനേ .

ഉഷിത്വാ ചാത്ര ഷണ്മാസം സ്നാത്വാ വേണ്യാം യഥേച്ഛയാ 265.

ത്രിപുരം ഘാതയാമാസ ത്രിബാണേന ത്രിശൂലഭൃത് .

ഇമാനി ത്രീണി കുംഡാനി ദീപ്താന്യജസ്രവഹ്നിഭിഃ 266.

ഏഷ തൃപ്തിം ഗതോ വഹ്നിര്യഃ കേനാപി ച പുഷ്യതി .

അത്ര ദേവാസ്ത്രയസ്ത്രിംശത്തൃപ്താ മുമുദിരേ ഭൃശമ് 267.

ആവിർഭൂതോ മഹേശോഽത്ര നീലകംഠഃ കപാലഭൃത് .

അനിശംസ സുരൈഃ സേവ്യ ആയാതോംജലയേ ബടുഃ 268.

മൃകംഡസൂനുനാ കല്പേ പ്രവിശ്യ യന്മുഖേ സ്ഥിതമ് .

ലോകേ ജ്വാലാകുലേ സോഽയം യോഗരൂപീ ജനാർദനഃ 269.

സേയം ഭാഗീരഥീ ശംഭോഃ സർവദുഃഖാപഹാരിണീ .

സിദ്ധ്യർഥം സേവ്യതേ സിദ്ധൈർഭുക്തിമുക്തിഫലപ്രദാ 270.

അനിശം ഭൂതിദാ യാ ച സ്വർഗമാർഗേ ഹ്യനുത്തമാ .

സ്വർഗഹേതുശ്ച യാ ദേവീ സേയം ഭാഗീരഥീ നദീ 271.

യദംഭഃ സ്നാനമാത്രേണ വികർതന സലോകതാമ് .

ലഭംതേ പ്രാണിനഃ സർവേ നദീ സാ യമുനാ സ്വയമ് 272.

അനയോഃ പുണ്യനദ്യോശ്ച സംഗമഃ സുഖദോ മുനേ .

അത്ര സ്നാതാ ന പച്യംതേ നരകേ ജ്ഞാനഭാവിതാഃ 273.

വിനാ ജ്ഞാനം പ്രയാഗേഽസ്മിന്മുച്യംതേ സർവജംതവഃ .

അന്യച്ച ശ്രൂയതാം വിപ്ര ഇതിഹാസം പുരാതനമ് 274.

ശൃണ്വതാം സർവപാപഘ്നം സർവരോഗവിനാശനമ് .

ഋചീകേന പുരാ ശപ്തോ ഗംധർവോ വായസോഽഭവത് 275.

ശാപം മുമോച സോഽത്രൈവ സ്നാതഃ സദ്യഃ സിതാസിതേ .

വാസവസ്യ തു ശാപേന സ്വർഗാദ്ഭ്രഷ്ടാപ്സരോർവശീ 276.

സ്വർഗകാമാ ച സാ സസ്നൗ ലേഭേ സ്വർഗം തതോചിരാത് .

പുത്രം ച ശംകരം ലേഭേ യയാതിർനാഹുഷോ മുനേ 277.

പുത്രകാമഃ പ്രയാഗേ ഹി സ്നാത്വാ പുണ്യേ സിതാസിതേ .

ധനകാമഃ പുരാ ശക്രഃ സുസ്നാതോഽത്ര ദ്വിജോത്തമ 278.

ധനദസ്യ നിധീൻസർവാഞ്ജഹാര സ ച മായയാ .

കശ്യപോഽത്ര തപസ്തേപേ ശിവാരാധനതത്പരഃ 279.

അസ്മിംസ്തീർഥേ ഭരദ്വാജോ യോഗസിദ്ധിമവാപ്തവാൻ .

അസ്മിംസ്തീർഥേ പുരാ വിപ്ര യോഗേശാഃ ശാംതമാനസാഃ 280.

യോഗസ്യ ഫലഭൂമിം തു ലേഭിരേ സനകാദയഃ .

അസ്മിന്മാഘേ തു യേ സ്നാതാ ഗംഗായാമുനസംഗമേ 281.

താരാരൂപാശ്ച തേ സർവേ തൈർവ്യാപ്തം സകലം ജഗത് .

വിംദംതി കാമിനഃ കാമാന്മുക്തിം യാംതി മുമുക്ഷവഃ 282.

വിംദംതി സാധകാഃ സിദ്ധിം പ്രയാഗേ ഹി ദ്വിജോത്തമ .

സാംപ്രതം മുക്തികാമാസ്തു കന്യാശ്ചാപി സുതശ്ച തേ 283.

മദ്വാക്യാദത്ര മജ്ജംതു സർവേ ത്വം ച സിതാസിതേ .

പ്രാക്കാലീനാഘവിധ്വംസി വേണീജലബലേന തു 284.

ലഭംതാമഖിലം ലക്ഷ്മീം പ്രാപ്തശാപമഹാഫലാമ് .

ഏവമാർഷവചഃ സത്യമതീംദ്രിയമലംഘനമ് 285.

ശ്രുത്വാ ചോത്കംഠചിത്താസ്തേസർവേ സ്നാനായ ചോദ്യതാഃ .

പ്രയാഗം പ്രാപ്യ ദുഷ്പ്രാപ്യം പൈശാച്യം വിജഹുഃ ക്ഷണാത് 286.

വിമുക്താഃ ശാപദുഃഖേന തനും സ്വാം സ്വാം ച ലേഭിരേ .

ദൃഷ്ട്വാ വേദനിധിഃ പുത്രം താഃ കന്യാ ദിവ്യരൂപിണീഃ 287.

തുഷ്ടാവ ലോമശം പ്രീത്യാ പ്രസന്നേനാംതരാത്മനാ .

ത്വദനുഗ്രഹമാത്രേണോത്തീർണഃ പാപമഹാർണവഃ 288.

ഇദാനീമുചിതം ബ്രൂഹി ബാലാനാമൃഷിസത്തമ .

ലോമശ ഉവാച.

കുമാരോധീതവേദോഽയം സമാപ്തനിയമോ യുവാ 289.

ആസാം തു സാനുരാഗാണാം ഗൃഹ്ണാതു കരപംകജമ് .

തതോ ലോമശവാക്യേന സ്വപിതുർവചനാത്തദാ 290.

വിവാഹവിധിനാ ചാശു ബ്രഹ്മചാരീ സ ധാർമികഃ .

ശുഭദ്രവ്യൈശ്ച മംത്രൈശ്ച ഋഷിഭിഃ കൃതമംഗലഃ 291.

പംചാനാമപി കന്യാനാം പാണിം ജഗ്രാഹ ധർമതഃ .

ആനംദിന്യസ്തദാ സർവാഃ കന്യാഃ പൂർണമനോരഥാഃ 292.

ബഭൂവുഃ സ കുമാരശ്ച സംതുഷ്ടശ്ച ബഭൂവ ഹ .

ദത്ത്വാനുജ്ഞാം മുനിഃ സോഽഥ ലോമശസ്തൈർനമസ്കൃതഃ 293.

ജഗാമ സ്വാശ്രമം മേരും പർവതം സുരസേവിതമ് .

തതോ വേദനിധീ രാജൻസ്നുഷാഃ പംചസുതം തഥാ .

പുരസ്കൃത്യ മുദായുക്തോ ധനദസ്യ പുരം യയൗ 294.

ഇതി നൃപവരമാഘേ സ്നാനസംജാതപുണ്യാന്മുനിവരവചസാ ദ്രാക്തീർഥരാജപ്രയാഗേ .

സകലകലുഷമുക്താഃ പംച ഗംധർവകന്യാ അലമഭിഗതലാഭാത്പ്രാപ്യ തർഷം ച ജഗ്മുഃ 295.

പരമിമമിതിഹാസം പാവനം തീർഥഭൂതം വൃജിനവിലയഹേതും യഃ ശൃണോതീഹ നിത്യമ് .

സ ഭവതി ഖലു പൂർണഃ സർവകാമൈരഭീഷ്ടൈർവ്രജതി ച സുരലോകേ ദുർലഭോ ധർമയുക്തഃ 296.

ഇതിഹാസമിമം ശ്രുത്വാ പൂജയേദ്യസ്തു പാഠകമ് .

ഗോഭിർഹിരണ്യവസ്ത്രൈശ്ച ബ്രഹ്മതുല്യോ യതോ ഹി സഃ 297.

വാചകേ പൂജിതേ യസ്മാദ്വിഷ്ണുർഭവതി പൂജിതഃ .

തസ്മാത്പ്രപൂജയേന്നിത്യം യദീച്ഛേത്സഫലം ഭവമ് 298.

ഇതി ശ്രീപാദ്മേ മഹാപുരാണേ പംചപംചാശത്സഹസ്രസംഹിതായാമുത്തരഖംഡേ മാഘമാഹാത്മ്യേ വസിഷ്ഠദിലീപസംവാദേ ഗംധർവകന്യാപരിണയോനാമൈകോനത്രിംശാധികശതതമോഽധ്യായഃ. 129.
